

Zaterdag 6 maart 1915

De Duitsers koesteren een overdreven vrees voor spioeneering. Zij zelf hebben tal van spioenen. Zelfs de Gentsche politie was verdacht — de ontwapende machteloze! Daarom is het beheer der politie den Burgemeester ontnomen en in handen van een zekeren Herr Heiz gegeven.

Het verkoopstertje van dagbladen in het tramhuisje op de Koornmarkt was ook aangeklaagd als spioneerster. Een samenshoring van soldaten ontstond voor den ingang van het hokje. Een drietal, op klanten wachtende koetsiers, bekend met het geval, meenden te moeten tussenkomen: ze verlieten hun gespannen en naderden:

“Wij kennen dat kind. Ze kan niet schuldig wezen.”

“Ha, ge trekt partij voor haar! Ook aangehouden.”

Het meisje werd onder krijgsgeluide buiten gebracht. Onbewust van het gevaar, lachte zij bekenden onder de omstanders ontwarend.

“Ge lacht,” verweet haar een soldaat op strengen toon.

“Waarom zou ik niet mogen lachen? Ik zou zeker moeten schreeuwen om u plezier te doen,” zei ze, in den waan, dat ze onmiddellijk, na ondervraging los komen zou.

“In Duitschland zult ge niet meer lachen,” dreigde hij. Onderweg ontmoette zij in midden van de bewakers haar vader. Hij ook wilde tussenkomen, gevangen werd ook hij en meegeleid: “Indien het mij veroorloofd ware, zou ik mijn bajonnet door uw lijf steken, bespotters van onzen keizer,” zei de soldaat.

Op bevel van den Kommandant mogen fabrieken, aan welke grondstoffen gelaten zijn, niet langer dan 24 uren werken wekelijks. Indien eene voor het leger bestemde aflevering dringend noodig is, wordt het getal uren verlengd. Ontzaglijke hoeveelheden bewerkt vlas zijn voor Duitschland opgeëischt, groote wagens daarmede beladen, doortrekken de staten. Aan de stapelplaats (Dok) staan groote voorraden gereed voor het vervoer.

Gisteren avond om half acht kwam hier iemand van Gentbrugge: “Geen menschen schier te zien op straat,” zei hij.

“Veel Duitschers toch zeker?”

“Neen, ik nam de tram, er stond of zat geen enkel soldaat in.” “Het weer is slecht, elk blijft in zijn huis.”

“Volstrekt niet, de werklui zitten in de cinemas, ze betalen een kleinigheid, vergeten hun lijden en sparen licht en vuur.”

Om half twaalf van verleden nacht werden hoorbaar die talrijke, eigenaardige, luide, verontrustende, schrappend-ruischende legerstappen over de straatsteenen langs den heerweg. Lang hield het gerucht aan en verstierf in de stille donkerte van den nacht... Rampzaligen, die naar hun dood moeten optrekken... zijn er nooit bij, die met hartzeer en inwendig verzet daar tegen opstaan?

Ja wel, zoo even wordt kond gedaan, dat een officier gisteren tusschen vijf en zes uur zelfmoord heeft gepleegd. Hij bevond zich in een café op den hoek der St. Jansvest en der Korte Dagstege — een drukke straat. Hij verbleef daar in het café "Du Progrés". Hij klom naar 't hoogste van het huis, stelde zich op den rand van een open raam, en loste aldus het

moordend schot om, in geval van enkele kwetsuur, toch voorzeker op den slag, door naar omlaag te vallen, dood te zijn. De straatmuur is aangespat van bloed.

Dadelijk ontstond er een volkstoeloop en een samenshoring van soldaten, die met den blooten dolk omhoog gehouden de nieuwsgierigen op afstand achteruitdrongen. De zelfmoorde — naar verzekerd wordt — moest 's nachts te voren voor de derde maal naar den IJser trekken. Voorzeker behoorde hij tot de afdeeling, die ik oprukken hoorde.

Was het niet op bevel van hooger hand, dat er gisteren avond geen soldaten langs de straten meer te zien waren uit vrees voor mededeeling of voor samenspraak daarover in de herbergen of met de burgers?...

Te Port-Arthur, ook Farmanplein genaamd, omdat de luchtvaarder Farman, de eerste, die in Gent poogde op te stijgen, er het leven liet, een uitgestrekte zandvlakte, even buiten de bebouwde stad en in de nabijheid der Terneusche vaart, zijn kanonnen opgesteld en gebeuren schietoefeningen. De naaste bewoners zijn gewaarschuwd, dat ze op vaste uren van de eerstkomende dagen uit hun woningen niet mogen treden uit vrees voor gevaar, ofschoon enkel looze voorraad gebruikt wordt.

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)